

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ**

Αθήνα, **14/09/2018**

Αριθ. Πρωτ. : **96152 - 14/09/2018**

Ταχ. Δ/ση : Λ. Θηβών 196-198, Αγ. Ι. Ρέντης
Ταχ. Κώδικας : 18233
Πληροφορίες : Λεωνίδας Τυροβολάς
Τηλέφωνο : 2132125632
Email : l.tyrovolas@kyd.gov.gr

ΠΡΟΣ Υπουργείο Οικονομίας και
Ανάπτυξης,
Αυτοτελές Τμήμα
Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Υπόψη: Θ.Παράσχη

ΘΕΜΑ: «Απάντηση στην υπ'αρίθμ. πρωτ.: 104/30-8-2018 Αναφορά που κατατέθηκε από τον Βουλευτή κ. Νικόλαο Νικολόπουλο»

Όσον αφορά στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων μας και συγκεκριμένα επί των ζητημάτων που τίθενται στην υπό συζήτηση Αναφορά για τις οφειλές (ΕΦΚΑ και ΔΕΗ) και τα «κόκκινα δάνεια» σημειώνουμε τα εξής:

- 1) Όσον αφορά στα ζητήματα περί συσσώρευσης οφειλών από πολίτες και επιχειρήσεις προς δημόσιο, ασφαλιστικά ταμεία, τράπεζες και λοιπούς ιδιώτες σημειώνουμε τα ακόλουθα:

Όλοι οι οφειλέτες που έχουν πραγματική αδυναμία αποπληρωμής των οφειλών προς τους πιστωτές τους (συμπεριλαμβανομένων και των ασφαλιστικών ταμείων, των τραπεζών και της ΔΕΗ που περιλαμβάνονται στην επιστολή), μπορούν να ενταχθούν στα 2 αντίστοιχα εργαλεία:

- Στο Νόμο 3869/2010 (Νόμος «Κατσέλη – Σταθάκη») για τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά, δηλαδή αφορά σε μισθωτούς, ανέργους, συνταξιούχους, ελεύθερους επαγγελματίες και μικροεμπόρους, χωρίς πτωχευτική ικανότητα
- Στο Νόμο 4469/2017 («Εξωδικαστικός Μηχανισμός») για τις επιχειρήσεις, ομόρρυθμους εταίρους, ελεύθερους επαγγελματίες και αγρότες

Με τα ανωτέρω εργαλεία ο οφειλέτης μπορεί να ρυθμίσει τις οφειλές του με ευνοϊκό τρόπο, λαμβάνοντας υπόψη:

- την πραγματική ικανότητα αποπληρωμής, όπως προκύπτει μετά την κάλυψη των ανελαστικών δαπανών (όπως οι εύλογες δαπάνες διαβίωσης για τα νοικοκυριά και οι λειτουργικές δαπάνες των επιχειρήσεων)
- την αξία ρευστοποίησης (δηλαδή την εμπορική αξία των ακινήτων και λοιπών περιουσιακών στοιχείων)

Οι ευνοϊκές ρυθμίσεις οφειλών περιλαμβάνουν:

- μακροχρόνια αποπληρωμή σε δόσεις, ως 120 για το δημόσιο και έως 240 για τις τράπεζες
- διαγραφή («κούρεμα») του υπολοίπου ποσού με το πέρας της ανωτέρω περιόδου αποπληρωμής.

Επισημαίνεται ότι τα ανωτέρω εργαλεία περιλαμβάνουν δικλείδες ασφαλείας και ελέγχους, έτσι ώστε να μην μπορούν να χρησιμοποιηθούν από στρατηγικούς κακοπληρωτές, δηλαδή αυτούς που μπορούν να αποπληρώσουν τις οφειλές τους, ωστόσο προσπαθούν να το αποφύγουν με δόλια μέσα. Συνεπώς, τα εργαλεία ρύθμισης οφειλών μπορούν να αξιοποιηθούν μόνο από όσους έχουν πραγματική οικονομική αδυναμία.

- 2)** Όσον αφορά στην πρόταση σχετικά με τη δημιουργία κρατικής τράπεζας ειδικού σκοπού «Bad Bank» στο πλαίσιο της αντιμετώπισης του προβλήματος των μη εξυπηρετούμενων δανείων ισχύουν τα εξής:

Στις 14 Μαρτίου 2018 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε ένα μη δεσμευτικό τεχνικό σχέδιο (blueprint) για τον τρόπο ίδρυσης μιας εθνικής Εταιρίας Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων – ΕΔΠΣ (Asset Management Companies – AMC), σύμφωνα με τους υφιστάμενους κανόνες της Ε.Ε. στον τομέα των τραπεζών και τους εν ισχύ κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις (state aid rules).

Η δομή και λειτουργία της ΕΔΠΣ, στο πλαίσιο της διαχείρισης των μεταφερόμενων δανείων, πρέπει να γίνει με τέτοιο τρόπο, ώστε η ΕΔΠΣ να μην χαρακτηριστεί ως δημόσιος οργανισμός και ταξινομηθεί στους εθνικούς λογαριασμούς της γενικής κυβέρνησης και ως εκ τούτου προσμετρηθεί στο Δημόσιο Έλλειμμα, με σκοπό να αποφευχθεί η δημοσιονομική επίδραση.

Σύμφωνα με το ανωτέρω σχέδιο της Ε.Ε. μπορεί να δημιουργηθεί μια εταιρεία ειδικού σκοπού:

- ως ανεξάρτητη και αυτόνομη νομική οντότητα
- με δικό της προϋπολογισμό και επιχειρηματικό σχέδιο
- με ένα αυστηρά καθορισμένο χρονικό διάστημα λειτουργίας για τη διαχείριση των μεταφερόμενων σε αυτή δανειακών χαρτοφυλακίων
- με προσωπικό αποτελούμενο από εξειδικευμένα στελέχη πώλησης δανειακών χαρτοφυλακίων.

Επιπλέον η ΕΔΠΣ στο πλαίσιο του σκοπού λειτουργίας της μπορεί:

- να χρηματοδοτείται με ιδιωτικά κεφάλαια και εν μέρει με δημόσια κεφάλαια και ταυτόχρονα να μην θεωρείται ότι έχει λάβει κρατική ενίσχυση, μόνο εφόσον η μεταβίβαση των χαρτοφυλακίων από τα πιστωτικά ιδρύματα προς την ΕΔΠΣ πραγματοποιείται με αποτίμηση σε τιμές αγοράς. Εάν η ΕΔΠΣ σκοπεύει να αγοράσει δάνεια σε τιμή πάνω από την τιμή αγοράς, τότε πρέπει να ενεργοποιηθούν οι σχετικοί κανόνες και περιορισμοί για τις κρατικές ενισχύσεις.
- να λαμβάνει κρατική ενίσχυση όταν ιδρύεται στο πλαίσιο εφαρμογής μέτρων εξυγίανσης σε ένα πιστωτικό ίδρυμα
- να λαμβάνει κρατική ενίσχυση όταν ιδρύεται σε περίπτωση πτώχευσης ενός πιστωτικού ιδρύματος, στο πλαίσιο του διαχωρισμού των στοιχείων του ισολογισμού σε «καλή τράπεζα» (good bank) και «κακή τράπεζα» (bad bank)
- να λαμβάνει κρατική ενίσχυση όταν ιδρύεται στο πλαίσιο εφαρμογής της προληπτικής κεφαλαιοποίησης των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Από τα ανωτέρω γίνεται κατανοητό ότι δεν είναι εφικτή η υλοποίηση της πρότασης που αναφέρεται στην επιστολή για δημιουργία μιας Κρατικής bad bank, σύμφωνα με τους κανόνες της Ε.Ε.

- 3) Όσον αφορά στη δυνατότητα εξαγοράς του δανείου από τον οφειλέτη πρέπει να επισημάνουμε ότι ο οφειλέτης κάλλιστα μπορεί να αντιπροτείνει την εξαγορά του δανείου του, σύμφωνα με το Νόμο 4354/2015 και την τροποποίηση του από το Νόμο 4389/2016 (άρθρο 70), καθώς και τον αναθεωρημένο Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών (ΦΕΚ Β 2376/2-8-16) και με βάση τα αναφερόμενα στην παράγραφο ε' του 3^{ου} Παραρτήματος του, όπου προβλέπει ότι το δάνειο μπορεί να εξαγοραστεί με εφάπαξ καταβολή σε μετρητά και διαγραφή του υπολοίπου της οφειλής του ή να ρυθμιστεί με άλλους τρόπους. Ωστόσο πρέπει να επισημάνουμε ότι η οποιαδήποτε ρύθμιση οφειλής δανείου, ακόμη και με εξαγορά, θα πρέπει να λάβει υπόψη την πραγματική οικονομική κατάσταση (δηλ. τα εισοδήματα) και την περιουσία (δηλ. ακίνητα, μετοχές, ομόλογα κλπ) του δανειολήπτη, των συνοφειλετών και των εγγυητών του.

Γίνεται κατανοητό ότι δεν επιτρέπεται να διενεργηθεί διαγραφή χρέους, όταν ο οφειλέτης, συνοφειλέτης και εγγυητής του δανείου διαθέτουν επαρκή εισοδήματα ή/και περιουσία (π.χ. ακίνητα), με σκοπό να αποφευχθούν οι στρατηγικοί κακοπληρωτές. Επιπλέον η διαγραφή χρέους πρέπει να λάβει υπόψη την αρχή της μη χειροτέρευσης, δηλαδή ότι ο οφειλέτης δεν μπορεί να πληρώσει λιγότερα από τη συνολική τιμή της περιουσίας του (π.χ. των ακινήτων του), η οποία θα προκύψει σε περίπτωση ρευστοποίησης (δηλ. πλειστηριασμού). Οι τράπεζες υποχρεούνται να τηρήσουν την ανωτέρω διαδικασία, έτσι ώστε να μην διακινδυνεύσουν την επάρκεια των κεφαλαίων τους, το οποίο θα οδηγούσε σε μια νέα ανακεφαλαιοποίηση που θα επιβάρυνε όλους τους πολίτες / φορολογούμενους.

Επισημαίνεται ότι η εξαγορά του δανείου πρέπει να διενεργείται διασφαλίζοντας ότι δεν ευνοούνται οι στρατηγικοί κακοπληρωτές.

4) Όσον αφορά στο προτεινόμενο «πάγωμα» οφειλών των δανειοληπτών που βρίσκονται σε οικονομική αδυναμία, πρέπει να επισημάνουμε ότι τέτοια δυνατότητα παρέχεται ήδη στο θεσμικό πλαίσιο, ως εξής:

- Στο πλαίσιο του αναθεωρημένου Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών μπορεί να συναφθεί σύμβαση αναδιάρθρωσης χρεών που μπορεί να προβλέπει πάγωμα καταβολών, λαμβανομένων υπόψη από τις τράπεζες των πραγματικών οικονομικών και περιουσιακών δεδομένων του δανειολήπτη.
- Στο πλαίσιο του αναθεωρημένου Νόμου Κατσέλη – Σταθάκη μπορεί άμεσα με αίτηση του οφειλέτη στο δικαστήριο να εκδοθεί προσωρινή διαταγή με πάγωμα χρεών, μέχρι την έκδοση οριστικής δικαστικής απόφαση, λαμβανομένων υπόψη των πραγματικών δυνατοτήτων αποπληρωμής του οφειλέτη, με ταυτόχρονη εξασφάλιση της δυνατότητας κάλυψης των ευλόγων δαπανών διαβίωσής του και των προστατευόμενων μελών της οικογένειάς του.
- Η πλήρης αίτηση ρύθμισης των χρεών του οφειλέτη στο πλαίσιο του Εξωδικαστικού Μηχανισμού Ρύθμισης Οφειλών Επιχειρήσεων επιφέρει αυτοδίκαιη αναστολή των καταδιωκτικών μέτρων σε βάρος του για χρονικό διάστημα 90 ημερών, το οποίο μπορεί να παραταθεί δικαστικά έως 4 μήνες, ενώ περαιτέρω με την επίτευξη συμφωνίας με τους πιστωτές και τήρησης της σύμβασης εκ μέρους του οφειλέτη μπορεί να προβλεφθεί πάγωμα χρεών και αναστολή καταδιωκτικών μέτρων, μέχρι την ολοκλήρωση της συμφωνημένης ρύθμισης.

Επισημαίνεται ότι το «πάγωμα» οφειλών μπορεί να διενεργείται μόνο σε όσους έχουν πραγματική οικονομική αδυναμία και υφίστανται δικλείδες ασφαλείας και έλεγχοι, έτσι ώστε να μην μπορούν να χρησιμοποιηθούν από στρατηγικούς κακοπληρωτές.

5) Όσον αφορά στην προστασία της ακίνητης περιουσίας ήδη το θεσμικό πλαίσιο καλύπτει τους οφειλέτες που έχουν πραγματική αδυναμία αποπληρωμής. Με τα ελαστικότερα κριτήρια σε ευρωπαϊκό θεσμικό επίπεδο, ο οφειλέτης μισθωτός, άνεργος, συνταξιούχος και ελεύθερος επαγγελματίας μπορεί να προστατεύσει την πρώτη κατοικία του, που συνήθως αποτελεί και την επαγγελματική του στέγη (για τους ελεύθερους επαγγελματίες), στο πλαίσιο του αναθεωρημένου Νόμου Κατσέλη – Σταθάκη, ενώ στο πλαίσιο του Εξωδικαστικού Μηχανισμού Ρύθμισης Οφειλών Επιχειρήσεων τόσο ο επιχειρηματίας όσο και κάθε ελεύθερος επαγγελματίας μπορεί

να προστατεύσει την προσωπική και επαγγελματική του στέγη, με την προϋπόθεση της επίτευξης συμφωνίας διευθέτησης των χρεών του με τους πιστωτές και τήρησης αυτής της σύμβασης ρύθμισης.

- 6) Όσον αφορά στο ζήτημα του ακατάσχετου λογαριασμού πρέπει να διευκρινιστεί ότι ήδη προβλέπεται η δυνατότητα αναστολής των μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης σε βάρος της κινητής (τραπεζικών λογαριασμών κλπ) και της ακίνητης περιουσίας του οφειλέτη, με την ένταξή του, τόσο στο Νόμο Κατσέλη – Σταθάκη όσο και στον Εξωδικαστικό Μηχανισμό. Συνεπώς οι τραπεζικοί λογαριασμοί προστατεύονται από κατασχέσεις, εφόσον ο οφειλέτης έχει ενταχθεί σε ένα από τα διαθέσιμα εργαλεία ρύθμισης οφειλών. Παράλληλα υφίσταται και το ακατάσχετο ενός λογαριασμού ανά οφειλέτη για ποσά ύψους έως 1.200 ευρώ.
- 7) Όσον αφορά στη δημιουργία Αναπτυξιακής Τράπεζας, αυτή ήδη προβλέπεται στο πλαίσιο της εφαρμογής της «στρατηγικής ανάπτυξης για το μέλλον» (Ιούλιος 2018) που συνέταξε το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης και που υλοποιεί η ελληνική κυβέρνηση. Η εν λόγω αναπτυξιακή τράπεζα θα διευκολύνει την πρόσβαση στη χρηματοδότηση για μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, καθώς και νεοφυείς επιχειρήσεις.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο προϊστάμενος του τμήματος Διοικητικής
Υποστήριξης, Οργάνωσης & Τεχνικών
Υπηρεσιών Τομέα Ανάπτυξης

κ.α.α.
ZANTOYΛΙΑΔΟΥ ΜΕΤΑΞΙΑ

Ο Ειδικός Τομεακός Γραμματέας

Φώτης Κουρμούσης